

Bjarni og sögu-undirvísinginn

Og so nevnir hann söguna og landa. eru til endans. Vit vita, at danir hava styrkt um móðurmáls-undirvísingina og söguna fyrri ekki so langari tíð síðani, og það haldi eg at vit eisini áttu at gjört, og kann hetta gerast við eini einfaldari lógarbroyting. Men tá ein hefur i huga, at maður sum Bjarni, krevur söguundirvísingina aftur til tað hon einaferð var, so fer ein at ívast i, hvussu góð henda undirvísingin hefur verið, tí Bjarni, stóra orakið i sögu, fekk sosialismuna i Dagblaðnum herfyri, at vera tað sama sum national-socialismuna, av tí at nevni mintu ekki sørt hvørt um annað. Öll, sum hava minstu fatan av söguni, áttu at vitað, at nationalu, tjóðskaparkreftirnar i Tysklandi altíð hava verið ótrúliga sterkar, men samstundis hava socialistar altíð átt sterkar røtur i tí landinum, har sjálvur Marx var føddur — at so Hitler koyrdi alt i stóra pott, og kallaði flokk sin national-socialistisk, fyrri harvið at tekkjast flestu sam-felagsbólum fyrri líkasum at fáa kabalina at ganga upp, tað er so nakað heilt annað. Eisini kundi ein sagt, fyrri at nýta logikkinn hjá Bjarna, at nazistaflokkurin hjá Hitler var nationalur, flokkflokkurin er nationalur, also er flokkflokkurin nazistiskur — nei, so einfalt er tað væl ikki, ella? Nei, um soðið i mergjandi søgutílvitanini hjá harra Djurholm er so tunt, so var betur, at hann aldri hevði skeitt i eina søgubók, tí imóti slíkari fanatismu, sum hasin maðurin umboðar i politiska kjakinum, har berjast sjálvst gudarnir til fánýtis. Og einasta endamálið við

hansara sokallaðu sögukunning er, at fáa prógv fyrri tí, sum maðurin hefur gjørt sær sínar egnu tankar um frammanundan og sum kunnu nýtast ella misnýttast i heimliga politiska kjakinum fyrri at villeiða veigar sálir, sum tað nú einaferð hóvar flokkflokkinum best.

Lær at standa á egnum beinum

Ígjøgnum langa tíð hefur ein sæð eina roð av greinum i Dagblaðnum um skulavíðurskifti her heima hjá okkum, og er tendensurin tann sami, sum hjá Bjarna Djurholm, miðvíst at undirmeta skulans arbeiði, at stuðla hetzinum móti lærarum, sum eitt slag av almennum nassarum o.s.fr. Hvat droyma hesir menn um — at venda aftur til skulan i 50-unum og 60-unum, við eini rúgvu av uttanatlestri, hvar næmingurin bleiv testaður i at endurgeva læraran, so rætt sum nú einaferð gjorligt, og harvið fáa hægstu próvtól, uttan at taka støðu sjálvur, ella skulan i 80-unum, sum stutt og greitt sigur: lær at standa á egnum beinum. — Bestu manipuleringsmöguleikarnir eru lættir at fáa eyga á, og tí velja flokkfloksmenn ivaleyst fyrra möguleikan. Men vit onnur skulu als ikki vera so kedd yvir støðuna i skulanum i dag, tí i veruleikanum hefur alla tíðina gingið fram á, og tað mest umráðandi av øllum, børnini trivast i skulanum i dag. Ongantið hava so nógv fingið eina útbúgving sum i dag, og ikki er mær kunnugt, at eitt students-, HF ella HH prógv er verri i dag enn tað var fyrri nokrum árum síðani, hóast bara nokur heilt fá prosent av Føroya ungdomi tá hættaði sær at fara undir hægri útbúgving, meðan i dag stív-

ari helmingurin av ungdomi okkara tekur eitt tilíkt prógv. Her er munur á, men júst hesa útjavnan i möguleikunum hjá øllum okkara ungdomi ræðast flokkfloksmenn.

Næmingarnir trivast

Eitt sum tó mátti verið gleðiligt, sambært flokkfloksideologini, er, at ongantið hava næmingarnir i framhaldsdeild fólka-skulans verið so kunnigir og aktivir úti i vinnulivinum, sum hesi seinastu árin, men tað er kanska heldur ikki i lagi?

Alt er sjálvandi ikki so rósureytt i fólka-skulanum i dag, og har eru ivaleyst fleiri ting, sum treingja til at verða endurskoðað, m.a. at tatta i á ymsum økjum, t.d. hvat uppmøting viðvirkur, øktum fakkrøvum, har tað er neyðugt, at styrkja humanistisku og kreativu lærugreinirnar, lækka næmingatalið i flokkunum, at broyta kunningarlærugreinina til tað hon einaferð var, nevnliga sögu, landalæru og livfrøði o.s.fr. Hetta kann so at siga alt gerast innan fyrri verandi karmar fólka-skulans i dag, uttan størvegis lógarbroytingar, men heldur at kalla sum hóskaði ajourføringar.

Um umstøðurnar annars i fólka-skulanum verða soleiðis, at bæði næmingar og lærarar trivast innan skulans gátt, og um myndugleikarnir veruliga gera sær ómak við at skilja støðuna, og ikki minst broyttu umstøðurnar i fólka-skulanum og samfelagnum sum heild, so ivist eg ikki i, at vit støðugt kunnu vera glað fyrri teir pengar, sum vit geva út til at gjalda skulaverkið fyrri, og sum kemur landi okkara til góðar aftur i ríkiligt mál.

Johan Samuelsen

KFS - á kirkjunar grund

Henda grein er ikki ætlað til kjak ella álop, men til upplýsingar i vón um, at fólk fara at skilja hvat KFS i veruleikanum er grundað á og arbeiðir fyrri.

I 15 ár hefur KFS (Kristiligt Felag fyrri Skúlaungdom og Studentar) av Guðs náði fingið loyvi til at virka i kirkju okkara til gagns og signingar fyrri tann lesandi ungdomin.

Fyrri at vekja tey ungu til persónliga trúgv og varðveita tey i trúnni, hefur KFS skipað fyrri ymiskum tiltøkum á hægri skulunum: Skrivarnir úr Danmark hava havt gudstænastur, møti, religionstimar og bókasølu, og KFS-bólarnir á staðnum hava hildið bibliotimar og regluligar andaktir. Tvar ferðir árliga hava verið vikuskiftislegur.

At koma i KFS hefur aktiviserað tey ungu, givið teimum uppgávur og ábyrgd. Har tey persónliga trúgvandi fyrr ofta kendu seg fá og veik i einum skulaflokki, eiga tey nú ein felagsskap á skulanum, sum ikki bara styrkir tey sjálvi, men eisini dregur onnur at sær.

Gjøgnum KFS-arbeiðið eru ung, sum annars hava sína dagliga gongd i ymskum greinum av arbeiðinum innan fólka-kirkjuna, komin i samband hver við annan. Tey hava sæð, at tað ber til at standa saman, tá ið ein er samdur um tað grundleggjandi.

Grundarlag og endamáli:

Baðar tær týðningarmestu lógarheimirnar hjá KFS skulu her verða endurgivnar:

Grundarlag:

KFS byggir arbeiði sitt á

— tær bibilsku skriftirnar, Guðs íblást, trúliga og óvirkandi orð og einastu keldu og rættleiðing fyrri trúgv, læru og liv hins kristna.

— tað evangelisku luthersku jattanina hjá Fólka-kirkjuni sum sanna og bindandi tulkning av teimum heilagu skriftunum.

Endamáli:

KFS vil millum skúlaungdom og studentar,

— boða evangelið til persónliga trúgv á Jesus Krist,

— styrkja hin kristna felagsskapin,

— kalla til livs i tænastu fyrri Jesu Krist sum Freis-

ara og Harra i heimi, sam-felag og kirkjuliði,

— gera eftir boðunum til forbon, offur og tænastu i kristniboðan áðrastaðni enn i egnum landi.

Ein rættleiðing:

Spurningurin um kvinnuligar prestar hefur ongan-tíð verið frammi i KFS i Føroyum fyrr enn i sambandi við eina legu i Kvívík fyrri tveimum árum síðani. Danski skrivarin, sum ikki var kendur við føroyskan kirkjusið, sa hetta sum ein samvitskuspurning. Men tað var eitt mistak at skipa fyrri nokrum øðrum á leguni i kirkjutið. Hetta hefur aðalskrivari KFS, Ingolf Henoch Pedersen, viðgingið i brævi til Marjun Bech, dagf. 11. desember 1986. Hann ger eisini vart við, at tveir triðingar av legufólkunum vóru i kirkju hjá kvinnuliga sóknar-prestinum.

Tað er tí harmiligt, at tilíkt verður drigið fram aftur, og sum um KFS henda morgun forðaði fólk i fara i kirkju. Tí tað varð nevnliga sum vanligt hefur verið i KFS øll árin, sett leguluttakarunum frítt i boði, um tey vildu fara i kirkju ella ikki, og ikki sum skilt av skriv-ingini m.a. i 14. Septemb-er, 16. mars 1988, har Marjun Bech førir fram, »at istaðin fyrri at koma i kirkju sunnundagin, skipaðu tey fyrri bibliotima i ungmannafelagshúsinum», og sum Martin Restorff Jacobsen sigur, at »skipað varð fyrri andakt á sjálvari leguni heldur enn at senda tey ungu i kirkju».

Men tá KFS principielt ikki vil leggja seg út i teologiskt kjak i fjölmiðlunum, av tí at tað ikki hoyrir heima har, er tað greitt, at hetta ikki heldur verður gjørt i hesum føri! — At fremja og náa endamáli KFS, skuldi verið okkum nóg mikið!

Hvat er KFS?

I brævinum i Dimmalætt-ing hjá Martin Restorff Jacobsen, dagf. i Hvalvík alheimskvinnudagin, eru nakrir skeivleikar, m.a.:

1. KFS er ikki »Ungdomsfelagsskapurin innan heimamissionina», men ein sjálvstøðugur felagsskapur millum skúlaungdom og studentar innan fólka-kirkjuna.

2. KFS er enn ikki heilt »sjálvstøðugur føroyskur felagsskapur», men tað gongur tann vegin: I september 1986 varð stovnað ein landsnevnd, ið sam-skipar og stuðlar starvsnevndunum og arbeiðinum annars, og nú á vári 1988 varð so settur ein føroyingur sum skrivari KFS i Føroyum. Hesir hava annars altíð verið danir.

3. Niðurstøðan, »at stuðul til KFS er tað sama sum at stuðla teimum, ið eru og virka imóti kvinnuligum prestum», er ikki røtt — eins og hetta skuldi verið nakað endamáli hjá KFS!

Stuðul til KFS, er ikki stuðul til eina móttøðurørslu, men til tann einstasta felagsskapin, sum á kirkjunar grund hefur tik-ið upp eitt arbeið millum okkara skúlaungdom og studentar á lestrarstaðnum. Hetta skiltu bæði prestar og leikfólk longu fyrri 15 árum síðani. Utan stuðul frá foreldrum og styrum fyrri missionshúsinu hevði KFS einki verið. Tí leggja vit við frimóði kirkjufólkunum arbeið okkara á hjarta. Skúla-ungdomin og KFS tørvar framvegis bæði stuðul og forbon!

Vegna landsnevnd KFS
Bergur Debes Joensen, fr.
Sverri Steinholm, n.fr.
Malan Jørgensen, skrivari